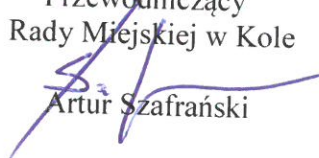

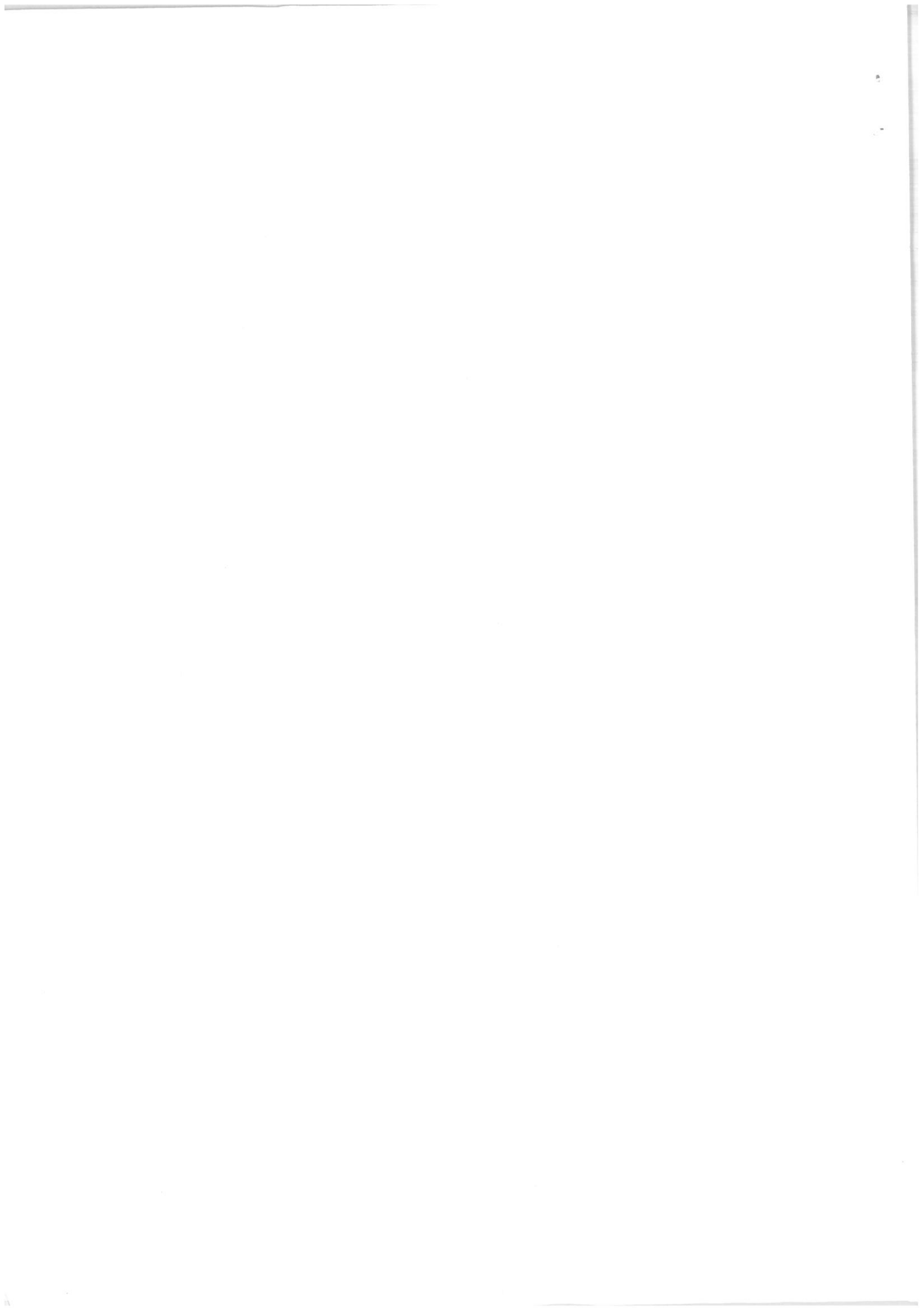
UCHWAŁA NR LI/488/2018
RADY MIEJSKIEJ W KOLE
z dnia 31 stycznia 2018 r.

w sprawie wniesienia skargi na zarządzenie zastępcze Wojewody Wielkopolskiego z dnia 5 stycznia 2018 r. nr KN-I-4102.1.2018.22.

Na podstawie art. 98 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 ze zm.) w związku z art. 6 ust. 4 ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r. poz. 744 ze zm.), Rada Miejska w Kole, uchwala co następuje:

- § 1. Postanawia się wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu na zarządzenie zastępcze Wojewody Wielkopolskiego z dnia 5 stycznia 2018 r. nr KN-I-4102.1.2018.22 w sprawie nadania nazwy ulicy 20 Stycznia położonej w mieście Koło nazwy Ignacego Paderewskiego.
- § 2. Upoważnia się Burmistrza Miasta Koła do wniesienia skargi na zarządzenie zastępcze, o którym mowa § 1 oraz reprezentowania Rady Miejskiej w Kole przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Poznaniu, z prawem udzielenia przez niego dalszych pełnomocnictw.
- § 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Koła.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Kole

Artur Szafranski

Uzasadnienie do
UCHWAŁY NR LI/488/2018
RADY MIEJSKIEJ W KOLE
z dnia 31 stycznia 2018 r.

w sprawie wniesienia skargi na zarządzenie zastępcze Wojewody Wielkopolskiego z dnia 5 stycznia 2018 r. nr KN-I-4102.1.2018.22.

Podstawę prawną zarządzenia zastępczego wydanego w dniu 5 stycznia 2018 r. przez Wojewodę Wielkopolskiego Nr KN-I.4102.1.2017.22 w sprawie nadania nazwy ulicy 20 Stycznia położonej w mieście Koło nazwy Ignacego Paderewskiego wskazano przepis art. 6 ust. 2 ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r. poz. 744 ze zm.).

Zarządzenie zastępcze powinno zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego i uznane za nieważne, gdyż ulica 20 Stycznia w Kole nie jest w żaden sposób objęta przepisami przywołanej przez Wojewodę ustawy. Nazwa ulicy odwołuje się do głęboko zakorzenionej w świadomości mieszkańców miasta Koła daty 20 stycznia 1945 r., upamiętniając ją jako datę wyzwolenie miasta spod okupacji niemieckiej.

W styczniu 1945 r. Niemcy rozpoczęli ewakuację w miasta i powiatu kolskiego w głąb Rzeszy. W nocy z 17/18 stycznia Sonderkommando obozu zagłady w Chełmnie nad Nerem podpaliło pałacyk we wsi oraz dokonało rozstrzelenia kilkudziesięciu znajdujących się tam Żydów.

20 stycznia 1945 r. niejako z marszu, zdobyta została Kłodawa. W ulicznych walkach o to miasto zginęło 12 żołnierzy radzieckich. W bojach szczególnie wyróżnili się mjr Rebriuk oraz st. sierż. Lubjanow.

Nie powiodło się zdobycie Koła w tak łatwy sposób jak Kłodawę. Walki o miasto były niezwykle zacięte. Żołnierzom Armii Czerwonej natarcie szczególnie utrudniał liczny garnizon niemiecki, a także rozbudowany system umocnień polowych – szczególnie w okolicach cegielni na ulicy Nagórnej. Tam, w czasie szturm, zginęli sierż. Mikołaj Nosula i mł. lejtnant Władimir Lewakow, którzy własnymi ciałami zasłonili strzelnice bunkrów okupanta. Po zakończeniu

działań wojennych zostali pochowani w Mauzoleum Żołnierzy Radzieckich w Warszawie, pośmiertnie odznaczono ich tytułem Bohaterów Związku Radzieckiego oraz zostali patronami ulicy w Kole – w 1989 r. przemianowanej na ulicę Bogumiła.

Ofiarami ostrzału padły wieża kościoła ewangelicko-augsburskiego, a także dach kościoła ojców bernardynów i 25% budynków. Ponadto Niemcy wznieśli pożar w kościele klasztornym, który doprowadził do częściowego zniszczenia ołtarza.

W walkach o Koło zginął także Polak – żołnierz Armii Czerwonej – Antoni Sonta. Jego symboliczna mogiła znajduje się na kolskim cmentarzu rzymskokatolickim.

20 stycznia 1945 r. o godzinie 16.30 pierwsi żołnierze radzieccy wkroczyli do miasta, niosąc wyzwolenie spod okupacji niemieckiej.

Koło zostało zdobyte przez 1006 pułk strzelców 266 Dywizji Piechoty 5 Armii Uderzeniowej, który wchodził w skład I Frontu Białoruskiego dowodzonego przez marszałka Gieorgija Żukowa. Zginęło 132 żołnierzy radzieckich.

W latach sześćdziesiątych XX wieku w rejonie najcięższych walk utworzono symboliczny cmentarz. Tam ustawiono pomnik upamiętniających bohaterów 1945 r. Ponadto, w kilkunastu kwaterach spoczywają ofiary walk o wyzwolenie.

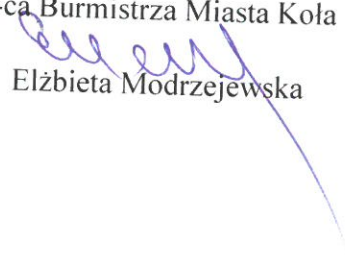
Do dziś obok cmentarza wojennego, także dwie ulice upamiętniają wydarzenia sprzed ponad sześćdziesięciu lat: Poległych oraz 20 Stycznia.

Nazwa 20 Stycznia upamiętnia więc usunięcie z miasta Koła przedstawicieli zbrodniczego ustroju totalitarnego (hitlerowskiego), a nie propaguje żadnego ustroju o takim charakterze.

Jednocześnie należy wskazać, iż w dniu 7 stycznia 2018 r. weszła w życie nowelizacja (Dz. U. z 2017 r. poz. 2495) przywołanej na wstępie ustawy, która wprowadza nowy art. 6c, stanowiący iż „skarga do sądu administracyjnego na zarządzenie zastępcze, o którym mowa w art. 3 ust. 1 oraz art. 6 ust. 2, przysługuje jednostce samorządu terytorialnego albo związkowi, o którym mowa w art. 4, jedynie w przypadku, gdy brak możliwości wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 3 ust. 1 oraz art. 6 ust. 1, wynikał z przyczyn niezależnych od tej jednostki albo związku”. Pomijając wątpliwości natury konstytucyjnej, jakie budzi ten przepis (w świetle art. 77 ust. 2, art. 165 ust. 2 i art. 166 ust. 3 Konstytucji RP), należy podkreślić, iż w przedmiotowym przypadku w żaden

sposób nie zamyka on drogi sądowej dla miasta Koła. W odniesieniu do ulicy 20 stycznia niewykonanie rzekomego obowiązku zmiany nazwy ulicy miało miejsce z przyczyny jak najbardziej niezależnej od miasta, mianowicie z powodu nieistnienia takiego obowiązku, co wykazano powyżej. Wobec tego wniesienie skargi na przedmiotowe zarządzenie jest konieczne i uzasadnione.

Z-ca Burmistrza Miasta Koła

Elżbieta Modrzejewska

